47ste jaar. — Nr 113. Donderdag 20 September 1900.

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

, schrijft in te **Tongeren** bij M. ÉE, uitgever en eigenaar van dit blad.
Postrijder verschijnt 's dindags, 's donder- en zaterdags.
e toezendingen van brieven, geld of aankon- gen moeten *franco* gedaan worden aan den ier, **groote Markt, n° 37-39, Tongeren.**

ABONNEMENT:
Drie maal per week **6** franks per jaar.
Twee » » **5** » »
Een » » **4** » »
Een blad afzonderlijk **10** centiemen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen **15** centiemen.
Reclamen, vonnissen en andere artikels voorzaan of binnen het blad : **1** fr. den drukregel.

GEREN, DEN 20 SEPTEMBER 1900.

Verjaardag.

Is heden, 20 September, 30 jaren geleden dat eger van Victor-Emmanuel, door de bres der a Pia, in Rome drong en de Pauzelijke Staten lmde.
e mogendheden lieten begaan.
je roof door eenen koning gepleegd en door andere vorsten gedoogd, heeft vruchten agen.
alië zit tot over de ooren in schulden en oede en is een broeinest van anarchisten, e niet alleen aanleggen op het leven van Ita- osche prinsen, maar ook op dat van vreemde iten.
et socialism heeft zich onder het volk ontwik- ; het is immers logiek dat, als de grooten ilmen, de kleinen het ook mogen doen.
Iemt dan maar maatregels tegen het socialism!

NIEUWS
t de stad en de provincie.

Op de markt van TONGEREN van heden nderdag waren te koop gesteld : 354 koeien en veren, 2 schapen, 222 vette varkens, 1556 gere varkens.

Paardenmarkt *te TONGEREN*, NDERDAG **18e October.**

BILSEN. — Een kind van de echtgenooten gers-Konings op het gehucht Heesveld, was te rt het vuur genaderd. Zijne kleederen schoten brand en het driejarig zoontje stierf aan de elijkste brandwonden.

SUTENDAEL. — KERKWIJDING. — Oo 24 dezer l de doorluchtige kerkvoogd Mgr Doutreloux, schoon nieuw gebouwde kerk komen wijden. nsch de parochie bereidt zich om Z. Hoogw. isterrijk te ontvangen.

ST-TRUIDEN. — DE BLIKSEM. — Dinsdag middag, omstreeks 4 ure, brak een onweder rgezeld van zwaren regen, over onze stad los. De bliksem viel op den toren van het stadhuis verbrijzelde eenige schaliën. De telefoon, kort ij den toren geplaats, heeft ook door den slag leden, want bij was niet meer beschikbaar.
In verscheidene huizen werden de kelders overroomd.

— In 't *Hôtel du Commerce*, Hoogbrug, erd vrijdag door onbekendes een dielstal epleegd. Eene partij mans-en vrouwenhemden, 5 fr. in klinkende munt, enz., zijn verdweneu.

Onweêr.

Een vreeselijk onweêr is in den nacht van maandag tot dinsdag over de Haspengouw uitgeborsten.
Te Villers-le-Bouillet, Fize, Chapon, Seraing, Borset, Vaux, ent., viel het water bij stroomen neer. De bliksemschichten doorkloven onophoudelijk de lucht, gevolgd door vreeselijke donderslagen.
Te Marneffe is een huis gedeeltelijk vernield en e Eonnevaz zijn twee koornschelven opgebrand.
Bij de beeren gebroeders Tagi zijn vier prachtige paarden gedood in hunnen stal.
Te Fallais werden vele telegraafpalen doorsden bliksem getroffen.
In eene hoeve werden ook eenige paarden doodgeslagen door het hemelvuur.
Verschillige huizen staan onder water. De straten zijn op vele plaatsen overstroomd.
Te Braives is een koopwarentrein door het water tegenhouden. De stalie en de spoorweglijnen werden op eenige oogenblikken onder water gezet.

BINNENLAND.

Men meldt uit Luik :
Gedurende de middagrust der werklie is er in de inpakzaal der wapenfabriek Pieper een hevige brand uitgebersten, die in minder dan een uur tijd voor 50,000 fr. schaê heeft aangericht. Geene ongelukken. Alles is verzekerd.

— In de mijn Bois-de-Breux bij Luik heeft eene instorting plaats gehad, waarbij men meende verscheidene dooden te zullen moeten betreuren. Gelukkig is het niet zoo erg geweest, maar toch nog erg genoeg, want twee werklieden hebben er het leven bij ingeschoten. Een derde werkman heeft zware wonden bekomen. Verscheidene anderen hebben bijna een heelen dag van de buitenwereld afgesloten gezeten. Dit was de oorzaak dat het ongeluk met veel overdrijving verteld werd.

— Men meldt uit Brussel :
De shah van Perzië heeft aan den burgemeester 1400 fr, gezonden, om uitgedeeld te worden als volgt : 600 fr, aan de armen : 200 fr. aan het meisjesweezenhuis der Cortenberglaan ; 200 aan de kinderen martelaars ; 200 fr. aan het Nachtverbijf ; 200 fr. aan het provinciaal doofstommengesticht.

— Een policiesgent van Sint-Pieters-Jette heeft proces-verbaal opgemaakt tegen zijnen commissaris, omdat deze met zijnen ongemuilbanden hond op straat was.

— Men meldt uit Kortrijk :
Twee smokkelaars brachten in een bootje 180 kilos tabak over de Leie, aan de fransche grens. Door de douaniers verrast zijnde, sprong een der smokkelaars in het water, om al zwemmende te vluchten, doch dit kostte hem den dood. Zijn lijk is nog niet gevonden.

— Men meldt uit Namen :
In eenen twist door jaloezie teweeg gebracht, heeft te Malonne zekere Poulet eenen steek in het hoofd bekomen, die den dood voor gevolg had. Poulet stierf, terwijl de geneesheeren hem verzorgden. De moordenaar is aangehouden.

— HIJ GING DE TENTOONSTELLING ZIEN. — Een 11jarige knaap sprak zondag morgend te Parijs eenen policie-agent aan, en vroeg dien om naar den overste van policie geleid te worden.
Daar aangekomen verhaalde hij dat hij een zoon was van de weduwe Smits, te Brussel, dat hij over de wonderen der tentoonstelling had hooren spreken, dat hij gedurende den slaap zijne moeder 60 fr. uit haren portemonaie had gehaald en daarmee plaats op den trein had genomen, na zich eene pijp en een pak tabak te hebben aangeschaft.
Nu zonder geld zijnde, had hij zich onder eene brug te slapen gelegd, waar men hem zijnen hoed en zijne schoenen ontstolen had. In 24 uren had hij niet meer gegeten.
De commissaris heeft hem te eten gegeven en hem den weg naar Brussel terug gewezen.

— GROOTE BRAND TE GRIMBERGEN. — Er wordt melding gemaakt van eene groote brandramp, die Zondag avond te Grimbergen uitgebersten is, bij Dendermonde.
Kinderen, die met stekskens speelden, hadden het vuur teweeg gebracht aan eene plaats, waar vlas gesponnen werd.
In eenen ongeloofelijken korten tijd zetten de vlammen zich voort aan de schuren, in welke de pas binnengehaalde oogst geborgen was.
Terwijl de geburen poogden het vee te redden vatte ook het hooidg bouw der hoeve vuur en dit sloeg van daar over naar de stallen, vervolgens naar twee aanpalende hoeven en andere woningen zoodat zes hoeven en drie andere woningen, weldra volop in brand stonden.
Het moet eene ware vuurzee geweest zijn hebbende eene lengte van meer dan 300 meters en eene grondoppervlakte van ruim eene hectaar.
De gloed werd tot verre voor bij St-Nicolaas gezien.
Van de schaê, ruim 70,000 fr. is slechts een gedeelte verzekerd.
Het parket doet een onderzoek.

— 30,000 FR. VOOR EEN PAARD. Dit is de som verleden week door eenen liefhebber uit Denemarken geboden voor een der zware Belgische werkpeerden, dat bekroond werd in den internationalen wedstrijd van Vincennes.

BUITENLAND.

Frankrijk.

EEN HEIDEBRAND. — In het departement der Landes woedt eene groote heidebrand. Hij ontstond in de gemeente Lipostbey en verspreidde zich door den wind aangewakkerd, in verscheidene andere districten en ook in het departement der Gironde.
De schade wordt tot nu toe op 500,000 fr. geschat. Verscheidene huizen en kudden vee zijn vernield. Tot heden worden geene persoonlijke ongelukken gemeld.

— BRAND DER MAGASINS GÉNÉRAUX. — **4.500.000** FRANKS SCHADE. — Dinsdag avond is het grootste deel der Magasins Généraux in asch gelegd.
De magazijnen maakten een blok uit van 4000 vierkante meters.
De schade wordt begroot op 4.000,000 voor de koopwaren en 500,000 fr. voor de gebouwen.

Engeland.

DE PEST. — Er zijn maandag vijf nieuwe gevallen van pest voorgekomen te Glasgow, waarvan vier in éene familie.
Er zijn nu 22 pestlijders in het gasthuis, benevens een verdacht geval. 115 personen staan onder geneeskundig toezicht.
Uit Glasgow wordt ons geseind in dato 17 dezer :
Het nieuw stadium waarin de pest te Glasgow plotseling is getreden, brengt de overheden eenigzins van de wijs, daar zij meenden den geesel geheel onder hunne macht te hebben.
Op de vijf nieuwe gevallen, vandaag gesignaleerd, zijn er vier in de zelfde familie. Er zullen nu veel strenger maatregelen genomen worden, als ontsmetting der woningen in de besmette wijken, verbranden der vuilnis, enz.
De geneeskundige overheden zullen een reglement opmaken, over te nemen gezondheids voorzorgen in de haven.
Uit geneeskundig onderzoek blijkt ten stelligste dat men met de bacil der builenpest te doen heeft.

Amerika.

SPOORWEGRAMP. — Te Haltfield op 35 mijlen afstand van Philadelphia gelegen, had zaterdag l.l. eene vreeselijke spoorwegramp plaats.
Een mixtetrein samengesteld uit reizigerswaggons en melkwaggons was aan de statie van Haltfield gekomen, wanneer een pleziertrein die van Bethlehem naar Atlantic-City reed, in vollen stoom op de achterste waggons van den eersten trein kwam aangereden. De schok was verschrikkelijk.
Dertien personen werden gedood en dertig anderen min of meer erg gekwetst.

— EENE KERK GESTOLEN. — Een deel der bevolking van Whiterker, in den Staat Nieuw-Yersey, was mistevreden omdat de Grieksche geestelijke eene kerk bouwde.
Toch werd de kerk in hout opgetimmerd. Toen zij zoo goed als voltooid was, zijn de mistevredenen op eenen nacht met een rijftigtal gekomen ; zij hebben de kerk — eigenlijk maar een kerkje — opgelicht en er houten rollen onder gestoken ; dan hebben zij de kerk voortgerold op grooten afstand.
De Grieksche geestelijk heeft de plichtigen doen vervolgen ; ze staan nu terecht.
De rechter is zeer verlegen met de zaak, daar eigenlijk niet is gestolen, maar enkel verplaatst.

— EEN WONDERLICHAAM. — Volgens de *Progrès Médical* verwekt in Amerika een 27-jarig meisje onder de doktoren en menschenkundigen groot opzien, doordat het de eigenschap of liever het gebrek heeft van volslagen gevoelloos te zijn.
Niet alleen, dat zij aan de oppervlakte van haar lichaam geen gevoel of pijn ondervindt, maar ook hare inwendige organen zijn totaal gevoelloos. Bij het onderzoek konden de doktoren de huid met glimmende ijzers aanraken en met welk instrument ook te wonden, zonder dat het eenigen indruk op de gelukkige bezitster van dit wonderlichaam maakte.
Er moet zelfs een schot op haar afgevuurd zijn, dat haar den eenen arm doorboorde, doch waarbij slechts eene lichte siddering door haar bespeurd word. Daarbij komt nog een onnatuurlijk weerstandsvermogen tegen alle soorten van giften ; arsenikum en cyankalum bijvoorbeeld oefenen op het meisje evenmin invloed uit als het inënten met bacteriën van thyphus, cholera en tuberculose.
Dr. Playfair, een niet onbekende neuroloog, op wiens gezag deze geschiedenis meegedeeld wordt, heeft beweert, dat het meisje tegen iedere ziekte gewaarborgd is, en een zeer hoogen ouderdom moet bereiken. Slechts zware verwondingen van den schedel en de wervelkolom zouden haar kunnen deren. Dit gebrek aan lichamelijk gevoel kan slechts als een soort van verstoring der gevoelszenuwen verklaard worden.

— EENE STAD DOOR EENE WINDHOOS VERWOEST. — **1000 huizen vernield. — 4000 slachtoffers.** — De stad High-Island, ten Zuid-Westen van het graafschap Jefferson, is door een orkaan vernield. Van de duizend huizen die de stad telde, bleef geen enkel recht.
Op het oogenblik der ramp was High-Island vol badgasten.
De hulpploegen hebben reeds 4000 lijken gevonden.

Moorderijen van missionnarissen in China.

VIER ZENDELINGEN VAN SCHEUT GEMARTELD EN VERMOORD.

DOOD VAN MGR HAMER EN VAN DE EERW. PATERS HEIRMAN, MALLET EN SEGERS.

Wij ontvangen eene tijding, die in heel het katholieke land, neen, wij zeggen door alle Belgen en ook in Nederland met droefheid zal vernomen worden.
De Nederlander, Mgr Hamer, Apostolisch Vicaris van Zuid-West-Mongolie, is aldaar vermoord met de eerw. Paters Heirman en Mallet, terwijl in Oostelijk Mongolië de eerw. Pater Segers om het leven werd gebracht. De drie laatste zijn Vlamingen.
Het is met een diep gevoel van smart en weemoed dat wij aan de achtbare familiën dezer martelaren van het geloof, de uitdrukking zenden van onze innige deelneming, in den slag die hen treft.
Vrij en overvloedig zullen hunne tranen vlieten, doch in hunne harten zal eene wonderbare rust neerdalen, op hunnen wreeden rouw zal een heilzame balsem zijn genezenden invloed laten gevoelen, wanneer zij nagaan hoe ginder de dierbaren zijn gevallen op het veld van eer der christenen, gevallen in de uitoefening hunner heilige zending, gestorven in den naam van Hem, wien zij bij hun vertrek hun bloed en leven opofferden.
Terwijl ongeloovigen en beleedigers met slijk en vuil naar het kleed der missionnarissen wierpen, stierven zij ginder den heldendood, in hun laatste levensuur God biddend voor de bekeering hunner vijanden en verguizers.
Hun voorbeeld zal niet verloren gaan, hunne namen zullen in het boek der martelaren naast die van zooveel heilige voorgangers ingeschreven worden en in de harten der katholieke Belgen zal hunne nagedachtenis onvergankelijk voortleven.
Mogen de diep beproefde familiën in die gevoevoelens moed en sterkte vinden en onderwerping aan Gods wil.

De oorlog
TUSSCHEN
Engeland en Transvaal

KRUGER KOMT MET HET HOLLANDSCH OORLOGSCHIP.

Den Haag 19 Sept.

Een telegram van den Hollandschen consul te Lorenzo-Marquez meldt :
President Kruger heeft het aanbod der Nederlandsche regeering aanveerd.
Hij zal met een Hollandsch oorlogschip naar Europa komen.

Allerlei.

EENIGE RECEPTEN VOOR HET ONTVLEKKEN VAN STOFFEN. — *Vlekken van suiker, gelatine, albumine :* Wasschen met koud water.
Vetvlekken : Op het linnengoed : zeeploog. — Op de gekleurde wollen en katoenen stoffen : zeepwater met ammoniac, lauw, en daarna nadol. — Op zijde : magnesium, krijt.
Verfvlekken : Terpentijn, nadol, daarna zeep.
Bougievlekken : Alcool van 90°.
Wijn- of fruitvlekken : Lauw zeepwater met eenige druppelen ammoniac.
Vlekken van wagensmeer : Op geverfd katoen of wol wrijven met zoet vet, daarna inzeepen en uitwasschen met nadol.
Roestvlekken : Op linnengoed : protochloruur van tin en daarna goed uitspoelen.
Modderelekken : Doppers van eieren in water opgelost.

— GEZOND LICHT. — Indien de elektrieke verlichting algemeen in gebruik kwam, dan zou voorzeker het sterftecijfer in België, jaarlijks met omtrent, 6,640 verminderen.
Dat schijnt veel, maar het is wezenlijk maar eene verlaging van één duizendste van het sterftecijfer.
Een van de oorzaken waarom in den winter het aantal sterfgevallen zoo hoog klimt, is de ongezondheid van gaz, lampen en kaarsen.
Een enkele gazbek verbruikt meer zuurstof dan vier personen, daar het altijd eene hoeveelheid sulferachtigen rook en vergiftigend koolzuur alwerpt, is het gemakkelijk te verstaan waarom wij slaperig worden in eene kamer die door gaz verlicht is.
De slaperigheid is wezenlijk een voorteeken van gedeeltelijke vergiftiging.
Olielampen en kaarsen zijn echter al zoo slecht ; zij doen ernstig de longen aan en maken ons vatbaar voor verkwijning en borstaandoening.
Integendeel het elektrisch licht verbruikt geene zuurstof en brengt geen onzuivere gassen in de lucht.
Daarbij gelijkt het min of meer op het zonnelicht, en zonder twijfel heeft het ook eenige zijner goede gevolgen op het lichaam.

LAATSTE TIJDINGEN.

SCHRIKKELIJK SPOORWEGONGELUK
OP DE LIJN LUIK-MAESTRICHT.

DRIE DOODEN.

Gisteren woensdag, rond 4 ure, is een schrikkelijk ongeluk gebeurd te Gronsveld (Holland).
De trein die uit Visé vertrekt om 3 u. 28 en naar Maestricht gaat, kwam in de nabijheid van Gronsveld aan.
De barreelwachtster Reungs bevond zich op haren post, toen zij eensklaps bemerkte dat haar kindje, een dochtertje van 3 jaren, de baan van den ijzerenweg opliep.
Op eenen afstand van 100 meters, kwam de trein in volle snelheid aangestoomd. De moeder liep ter hulp van het wichtje, nam het in hare armen op en wilde vluchten. Maar op dit oogenblik ging de trein doorkomen.
De man der barreelwachtster M. Reungs, het gevaar ziende in hetwelk zijne vrouw verkeerde, wilde haar helpen en liep de baan op.
Doch eilaas ? het was te laat. De trein overreed de drie ongelukkigen. De baan was rood van het bloed ; aan de raders van den trein hingen stukken vleesch.
De trein hield stil en de slachtoffers van dit schrikkelijk ongeluk werden naar hun huis vervoerd. Alle drie hadden opgehouden te leven.
Onmogelijk de ontroering te beschrijven welke dit ongeluk te Gronsveld en omstreken teweeg gebracht heeft.